

LOV OG EVANGELIUM

Oppbyggelig blad gitt ut av Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Nr. 9

November 1974

10. årgang

Bibelens guddommelige autoritet og Guds forsamlings autoritet

Av Tryggve Kronholm

Det finnes i vår tid mye bibeløs kristendom. Det har blitt mer og mer vanlig at man isolerer kristendommen og kristenlivet fra Bibelen. Man tenker ikke på at *kristendom* uten Guds Ord er Kristusløs kristendom. Det er Guds frykten uten Gud. Det er den moderne fariseismen. For ifølge Bibelen selv finnes det ikke liv, ingen kjærlighet, ikke noe godt verk, som ikke har sitt opphav i Gud, sin kilde der Jesus selv sier: «Uten meg kan I intet gjøre». Johs. 15, 5. Det betyr ikke bare dette: Uten at dere får litt hjelp og støtte og velsignelse av meg, så går det ikke bra for dere, men det betyr: Uten at jeg selv utfører verket i dere, kan dere like gjerne la være å gjøre noe. Om ikke Kristus virker i oss, er vårt verk et intet. For bare et godt tre kan bære god frukt. Man kan henge røde epler på et juletre, men det blir ikke noe epletre av det. *Man glemmer syndefallets betydning. Og det er fariseismens kjennetegn.* I Bibelen er disse ting en realitet. Og det kristne livet har kanskje som et spesielt minneord Gal. 2, 20, der blir det sagt: «Jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg». *Det må jo innebære at bare der Kristus lever, finnes det liv.* 1. Johs. 5, 12. Om man har roser på kinnene og mye annet, så er det intet kristent liv, om ikke Kristus lever livet i mennesket.

Det finnes et ord i NT, som heter anti-Krist. 1. Johs. 2, 18-29. Og det bruker man å oversette med den som står Kristus imot. Og det er naturligvis sant. Men det greske preposisjonen «anti» kan også bety «i stedet for». Og det er kanskje dette som tydeligst utmerker antikristlige virkninger i vår tid: Man setter seg i Kristi sted, man virker istedet for Kristus. *Når ikke gudslivet fungerer, må man selv virke dobbelt så mye. Og det er anti-Krist — i stedet for Kristus.* I Bibelen er de kristne ikke sirkusaper, utkledd i frakker. De er verdens lys, som har Faderenes lys inne i seg. *De kristne blir det som Kristus er om de blir i Kristus.* Og kristne mennesker har noe å gi verden, den ødelagte, fordervede verden bare om Kristus selv er i dem. *Den autoritet som det kristne menneske har, er å være intet i Guds hånd.* For da kommer Herren til å være alt i det menneske.

Vi mennesker stiller mange spørsmål om Bibelens autoritet utifra våre egne tanker. *Det vi har å gjøre som kristne er ingenting annet enn å bevare Ordet,* ta vare på Ordet som en skatt over alle skatter i denne tidsalder. Det er den eneste skatt som hverken tyver kan nå eller møll og rust kan fortære. Ordet har sagt meg hele sannheten om tilværelsen,

om meg selv. Ordet har rykket meg ut av mørkets makt, og satt meg inn i Guds elskede Sønns rike. Kol. 1, 13. Ordet har dødet meg. Rom. 7, 9-11. Ordet har gitt meg liv. Jak. 1, 17-18. Ordet er på min livsvandring lykt for min fot, det er min stav, det er min rette veg og det er min veks mål. Alt dette er Ordet, på en og samme gang mitt opphav, min veg, mitt mål. Om det finnes noe liv i meg dødlige menneske, så er det Ordet som er Livet i meg. Finnes det noe liv i Guds forsamling, så er det Guds Ord som er livet der. Og finnes noen maktpåliggende oppgave for Guds forsamling, så er det å ta vare på dette Ord og la det være hva det er: Menneskets «auctor» og menneskets autoritet. Judas br. v. 1-3.

Fra Tryggve Kronholms bok: Om Bibelen autoritet. Bibelhenvisningene er ved Arne Hansson.

Liten tro

Av Øyvind Andersen

«Jesus sa til dem: Hvorfor er I redde, I lite troende?» (Matt. 8, 26).

Det er et spørsmål Jesus kommer med til sine, i en situasjon da de er meget engstelige. De er ute på Genesaretsjøen, og det har blåst opp til en kraftig storm, slik at båten ble skjult av bølgene. Den som er kjent på Genesaretsjøen vet at der kan det blåse så det forslår, og det kan være kritisk mange ganger for små båter som er utpå.

Jesus lå i båten og sov. Disiplene trodde de holdt på å gå under og er redde, og så vekker de Jesus. Da er det han spør: Hvorfor er I redde, I lite troende? Troen var ikke så stor hos Jesu disipler alltid. Vi snakker ofte om å ha en stor tro, og en stor tillit til Jesus. Hvor stor den er, viser seg best når vi kommer

i vanskeligheter og i nød. Det skal vel ikke så meget til, før du og jeg også blir redde, når noe røyner på for alvor, når helsen svikter, når smertene blir store, når du kommer opp i en situasjon du ikke kan se utgangen på, hvordan er det da med din tillit til Jesus? Når når det kan bli vanskeligheter i din familie, det er forhold du ikke har herredømme over, det kan bli kritiske tider som det er i denne verden, det ser så mørkt ut, ingen lysning er å spore, du er engstelig, forsagt, bekymret, ja, jeg spør deg igjen hvordan er det med din tro?

Da svarer du gjerne, jeg vet ikke, jeg ville så gjerne tro på Jesus, men det er som jeg ikke makter det. Jeg ville så gjerne regne med ham, jeg ville så gjerne stole på ham, men når jeg skal si som sant er så vet jeg ikke om jeg har noen tro i det hele tatt. Troen kan være svak, og den kan i sannhet være liten hos Jesu disipler. Som du skjønner er ikke det første gang, det hendte mer en en gang da disiplene var sammen med Jesus. Det er ikke bare her i denne situasjon Jesus kaller sine disipler lite troende. Vi hører det også i Matt. 6 i bergprekenen, i forbindelse med bekymringer: Hvorfor er I bekymret, I lite troende. De manglet jo penger, og mange ganger så det ut til at de ikke skulle klare å skaffe seg det mest nødvendige av mat og klær. Vi tenker ikke så ofte på det, at disiplene kunne ha det slik sammen med Jesus, men det er sannheten. Det såg mørkt ut, ja håpløst mange ganger, og så sviktet da troen, og Jesus spør: Hvorfor er I redde, I lite troende.

Men du skal legge merke til, det kommer ikke som en bebreidelse, og Jesus kommer ikke med krav om en større tro. Det gjør han på ingen måte, og Jesus kommer ikke med det vi så ofte hører i dag: Hvis du nå bare hadde tro, skulle jeg hjelpe deg. Nei, du har liten tro, sier Jesus, men det har du ingen grunn til å ha, jeg er den som hjelper deg. Jesus står opp den natten der ute på Gene-

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt gratis til alle som sender eksp. navn og adr. Blir halde opppe med frivillige gaver

Red. Amund Lid, tlf. 75, Norheimsund
og post 5600 Norheimsund

Eksp.: M. Skumsnes, Horneland, Stord
Postgiro: 42887, Stord

Utgjevarposstad: 5400 Stord
Norsk Luthersk Lekmannsmisjon:

Formann: Olav A. Dahl,
boks 95, 5401 Stord. Tlf. (054)10 482

Kass. Sverre Bøhn, Norheimsund
postgiro nr. 66213

Bankgiro: Vikøy Sparebank
Norheimsund 3530.07.09492

saretsjøen, han truer vinden og bølgene, og det blir blikk stille. Og de mennene som er sammen med ham i båten undrer seg storlig og sier: Hvem er denne, som både vinden og sjøen er lydig mot? Ja, det kan vi spørre om: Hvem er denne?

Hvem er han som du setter din lit til?

Du skulle gitt litt mer akt på hvem han er, han som har all makt i himmel og på jord. Han har omsorg for deg til frelse, han har gitt sitt liv for deg Jesus. Et menneske glemmer ikke lett den han har gitt sitt liv for. Jeg møtte en mann en gang, som sa om en annen mann: Den mannen der, kan jeg aldri glemme. En dag var jeg villig til å gi mitt liv for ham, og det så ut som om jeg skulle bli nødt til å gjøre det, men som ved et under ble han reddet allikevel uten at jeg behøvde å gjøre det. Siden den dag kan jeg ikke glemme den mannen.

Det måtte være underlig å ha villet sette sitt liv til for en annens skyld, og jeg tror at han talte sant når han sa at han ikke kunne

glemme den mannen siden. Jesus kan ikke glemme meg og deg, se i begge mine hender har jeg tegnet deg, dine murer står alltid for meg, sier han. Han har tatt bort det som er den store hindring for deg og meg, og det er vårt syndeansvar og vår syndeskyld. Det som vi har pådratt oss av ansvar overfor Gud og gjort umulig, har Jesus ordnet med, så det ikke skal stenge eller skille lenger. Din synd skal ikke hindre deg i å bli hjulpet, dine vanskeligheter kan heller ikke hindre deg, om det ser håpløst ut kan det ikke stenge veien for Jesus, og om du ikke får det til å tro kan ikke det engang stenge veien for Jesus, for han er kommet for å hjelpe dem som har liten tro. Han ber deg om å regne med ham, han spør deg hvordan er du redd, hvorfor er du bekymret, hvorfor har du så liten tro, hvorfor kan du ikke stole på meg?

Dette skal du prøve å svare på. Hvorfor er du egentlig bekymret? Du vil kanskje si at vanskelighetene er så store nå, det ser så vanskelig ut. Ja vel, men er ikke Jesus større, har ikke Jesus all makt i himmel og på jord? Jesus synes så langt borte, sier du. Ja han synes langt borte fordi du går etter dine følelser. Men du kan ikke føle Jesus, forstår du, han er i sitt ord, han er i sine løfter. Du må se på hva som står skrevet skal du se Jesus. Du ser ikke Jesus utenom hans ord og løfter slik de står skrevet i Bibelen. Se hva som står der, se hva som står skrevet og hør hva jeg forkynner deg nå! Det er Guds ord jeg taler til deg i denne stund: Jesus har tatt bort dine synder, Jesus elsker deg, hvem du enn måtte være som hører på dette. Jeg vil også gjerne ha sagt det til deg som ikke er en kristen, du har rett til alt det jeg taler om i denne stund, du har rett til å komme til Jesus, du har rett til å begynne å regne med Jesus, du har rett til syndenes forlatelse, til evig liv, du har rett til å være Guds barn, du har rett til å være en Guds arving, du har rett til hjelp i all din nød og i alle dine vanskeligheter. Denne retten har

Jesus kjøpt deg med sitt eget blod.

Feilen med deg som ikke er en kristen, er på ingen måte den at du ikke har rett hos Jesus til å komme, eller at du skulle være annerledes stilt hos Jesus enn vi som tror på ham. Hele forskjellen er at du ikke har gjort bruk av retten din. Vi som tror på Jesus, vi gjør bruk av den. I og med at vi tar vår tilflukt til Jesus, gjør vi bruk av våre rettigheter, og vi kommer inn under denne veisignede nåde at Jesus sørger for oss i alle situasjoner. Men retten er tilstedes for deg, like meget som for oss.

Når det gjelder rettigheter i samfunnet, finnes det en hel del mennesker som ikke får hva de har rett til, enda rettighetene ligger ferdig for dem. Jeg tenker nå på sosial omsorg og forsorg. Det finnes gamle, blinde og vanføre, som ikke får hva de har rett til etter norsk lov.

Hvorfor det? De er ikke kommet til å gjøre bruk av det. Dels kjenner de ikke til sine rettigheter, dels har de ikke fått noen til å hjelpe seg slik at de kan få gjøre bruk av det som de har rett til. Men retten er der, og i det øyeblikk de gjør seg bruk av den har de den.

Tenk da på de rettigheter som er skjenket og gitt deg i Bibelen, i det som heter Det nye Testamente, hvor du har fått rett til alt det som Guds Sønn har skjenket deg og gitt deg. Bruk denne retten! Da får du syndenes forlatelse og evig liv, da får du hjelp hos ham som aldri står fast i noen situasjon, han hvem endog vinden og sjøen er lydige. Ære være hans navn! Amen.

Avskrive etter lydband fra den Lutherske Timen, med løyve fra Andersen og Norea Radio.

Om nadverden

Av Ole Rolfsnes

Følger vi med i debatten i avisen ser vi at der skrives meget om rett bibelsyn, og i det siste særlig mye om dåpen og Bibelens syn på den. Det kommer vel av at her er synet ulikt.

Når det gjelder nadverden, så er vel synet på den mere likt, men likevel tror jeg synet er mye uklart når det gjelder den. Beviset på det er at den blir så lite brukt. Det blir oppført hvor mange nadverdgjester det har vært gjennom året, men ikke hvor mange ganger den enkelte har tatt imot den. Her tror jeg variasjonen kan være meget stor. I min ungdom var det skikk og bruk at man gikk to ganger i året til nadverd.

At nadverden blir lite brukt kan ha mange årsaker. En av dem er nok et uklart syn på

dens betydning. En annen årsak er at den er altfor mye bundet til kirken og presten, og mange gamle og syke kan jo ikke komme der. Andre er nervøse, så de våger seg ikke frem i kirken blant så mange mennesker. At presten skal makte å oppsøke alle slike, det kan en ikke vente, da de er pålagt så mange andre ting å gjøre. Det kan muligens bli en eller to ganger i året. Selv om vi lenge har hatt lovlig fri nadverd, så blir den lite brukt. Jeg har hørt at enkelte foreninger har nadverd en gang i måneden. Jeg har tenkt mye på det som står skrevet i Ap.gj. 2, 46: I det de samdrektig hver dag søkte templet og brøt brødet hjemme. De tok ikke nadverden i templet, ellers hadde ikke ordet hjemme kommet med. De brukte nok nadverden mye oftere

enn noen gjør i dag. Og det står at de hadde yndest hos Gud og folket, og hver dag var det noen som lot seg frelse.

Ordet og nadverden har vi fått til styrkemiddel på veien, og forsømmes de eller blir lite brukt, da går det ut over vårt åndelige liv. Brukte vi Guds ord så lite som vi bruker nadverden, hvorledes ville da vårt åndelige liv bli? Det står noe om at derfor er der mange skrøpelige og syke blant eder og mange sovner inn (1. Kor. 11, 30). Tro ikke det kom av underernæring?

Men nadverden er ikke bare et styrkemiddel, den er også et rensingsmiddel. Rosenius sier at den er motgift mot synden. Mange har svære kamper for å holde styr på sin indre ondskap, og de ber Gud om hjelp, men de ser ikke at Gud har gitt medisin mot dette i nadverden. Derfor ber og kjemper de uten å få virkelig hjelp. Har du tenkt på hvorfor dette nådemiddel skal etes? Jeg tror at det skal være et rensmiddel for vårt indre liv. Og jo mere vårt indre liv blir rensset, jo mere kommer det til syne i vårt ytre liv. I Efes. 5, 26 står det at Ordet virker som et vannbad, det er et ytre rensmiddel. Disse to nådemidler virker sammen både rensende og nærende og fornyende, og der de blir riktig brukt vil de frembringe et rikt gudsliv og åndsliv.

Da jeg fikk lys over at nadverden var et indre rensmiddel, fikk jeg et nytt lys over dens store betydning. Mange synest ikke de kan gå til nadverd før de får skikk og styring på sitt indre liv, og ser ikke at det er just da når det indre liv er i opprør at vi mest trenger den medisin og styrke det er i nadverden. Jeg har merket at det virker som om mann slår olje på et opprørt hav.

Mange mener at Bibelen ikke lærer noe om barnedåp, fordi et barn ikke forstår og ikke kan tro. Den lærer heller ikke noe om at barn fikk nadverden, men det faller meg tungt

å tro at de ikke fikk den, når det står at de hver dag brøt brødet hjemme. Når de så noe stort i nadverden, kan jeg ikke tro annet enn at de gav sine barn med seg. Vi ser jo at nå vi som er foreldre samles om Guds ord, da vil vi gjerne ha våre barn med. Tenk om vi kunne delt nadverden sammen på samme måte. hva betydning ville ikke det hatt?

Vi ser jo at det onde ytrer seg hos dem ganske tidlig, og i stedet for å gi dem den beroligende medisin Gud har gitt bruker vi harde ord. Jeg har bare en eneste gang sett i kirken at en sekretær og hans kone tok sine to barn med til nadverden. Det er noe av det fineste jeg har sett. Da jeg så det undret jeg meg på om presten ville gi dem nadverden, og det gjorde han til stor glede for meg. Når vi døper dem, og kaller dem Guds barn, hvorfor gir vi dem da ikke det som er gitt til Guds barn? Det er lett å si at de skjønner ikke noe av det, men hvor mye forstår vi voksne av det? Jeg tror at vi voksne forstår like lite som et barn, men ved å bruke det gir det oss erfaringer som gjør det lettere å tro.

Det er først nå på mine gamle dage at jeg har fått frimodighet til å ta nadverden i bruk i mitt eget hjem, og først nå ser jeg hvor mye jeg har tapt ved å ikke bruke den. Du som er en troende far og mor, forsøk å ta det i bruk i ditt hjem sammen med barna, og dere skal få oppleve underlige ting. Men det skjer ikke uten kamp, for djevelen og vårt eget kjød vil hindre oss fra å leve et rikt liv med Gud, og fra at vi skal få våre barn med på himmelveien.

Og du som av Gud er kalt til leder og tilsynsmann for de troende, tenk over om du sørger for at Guds ord bor rikelig iblant dem og at de oftere får komme sammen for å ta imot nadverden. Bibelen sier at av en leder venter det at han sørger for at de får maten sin til rette tid, og at han finnes tro.

Liksom et sønderbrutt kar

Fra livet — en skildring av Tore Nilsson

Et kvart sekel har allerede runnet bort siden Herrens røst talte i den vekkelse som likt et under besøkte byene. I hjemmene, i arbeidslivet, kullbrennerhyttene og på veiene høstes den klare tonen, et «Kom»! som stundom ble uimotståelig for et hjerte. Hvor mange mennesker som kom til tro, vet bare Herren, som alene kjenner den sanne kirke, men endog for mennesker ble det åpenbart at troen tentes hos mange. Forkynneren som fikk tale Guds ord den tiden, sto som drømmende. Jeg har i mitt indre bilde av mange troende og bekjennende venner fra den tiden og skal her enkelt berette om et ungt menneskes vei til «redningens jubel».

Forkynneren kom en dag for å holde gudstjeneste i et hjem, der en kristen kvinne innbød til misjonskveld. Vekkelsen hadde allerede blitt spurt i bygda, og hun var nidkjær for sine barns og naboers frelse. Med glede så hun hva Gud allerede hadde gjort, og forkynneren skal aldri glemme den gjestfrihet og glede som preget hennes hilsen, når han kom til huset den dagen. Som alltid i de dagene fornemmet man Guds kraft liksom nedsenket over forsamlingen og stor stillhet rådde blant tilhørerne. Samtidig kunne forkynneren oppleve frykten for oppgavene og nesten forstumme av motstand fra den onde midt under talen. Møtet denne dagen var ganske likt andre møter, muligens preget av større stillhet. Noen unge forsøkte å synge en åndelig vise, noen eldre samtalte seg i mellom i spørsmål om åndelige ting, blant dem en ung pike, som ble ført fram av noen kamerater, som allerede var kommet til troen. Minnet kan svikte i detaljene, men i stort framstår samtalen som en overlegning om Guds nådes tilstrekkelighet.

— Du får komme som du er for Jesus

skyld! bød forkynneren.

— Det er umulig, jeg er så ond og syndig, svarte piken.

— Jesus har forsonet din syndeskyld. Om vi bekjenner våre synder, er Han trofast og rettferdig så Han forlater oss syndene og renser oss fra all urettferdighet.

— Det kan ikke gjelde meg, med meg er det særlig vanskelig.

Forkynneren samtalte lenge med henne og de unge som var med, ba og ønsket av hele sitt hjerte at deres kamerat skulle få visshet om sine synders forlatelse. En fortettet stemning fylte hjemmet.

Forkynneren var aldeles rådløs og syntes at alle ord ble som stener i hans munn. Han kjente seg som «et sønderbrutt kar», (Salme 31) og undret om hans kall var rett, og om hans tro var død. Og den unge piken lyttet stundom med tårefylte øyne og stundom så hun trassig ut.

— Nei, det er ikke for meg, sa hun.

— Du har rett, så så forkynneren, du er nok et unntak. Du hører ikke med. Du er ikke utvalgt, Guds nåde strekker ikke til for deg.

Dermed sluttet deres samtale. Den unge pikens venner, syntes han var hard og uvis, men sa ingenting om det til han. Møtet sluttet og forkynneren for sorgfull sin veg, viss om sin uduelighet.

Siden ble Guds herlighet åpenbart. Piken begynte å grunne over ordet. Endelig hadde predikanten måttet gi seg. Hun hadde fått rett — om det nå var rett? Fantet det grenser for nåden? Hvor i Bibelen sto det at akkurat hun ikke fikk komme? Hadde ikke Jesus dødd for henne? Hvorfor ble hun forkastet?

— Dm din synd enn er blodrød, kan den

bli hvit som snø. Som molnen fly før solens sken och ej en sky är kvar — så plånar Gud all synden ut och gör på alla sorger slut. .

Hun var som et sønderbrutt kar i den stunden, en sønderknust krukke. Hun lengtet etter fred og mintes en sang som hun hadde hørt de troende sang — Å, det skal bli herlig for meg, Jesus få se og for evig tilbe; det skal bli herlig for meg.

Hvor underlig at andre fikk det og ikke hun.

Hva som skjedde i hjertet, alle hemmelighetene omkring hennes omvendelse, vet intet menneske, men klart er det at Herren legte den sønderbrutte. Hun så, hvor urimelig det var, om Herren ikke ville ta imot henne, når han tok imot alle andre! Hun så, at det var nok med blodet. Og hun kom til tro og visshet om sitt barnekår. Hun sto opp og vitnet om sin glede i Gud, hun ble med i de unges kor som på møte etter møte forherliget Gud og var med på å dra Gudsrikets not i land.

Vår unge venn hadde en kort vei igjen.

En epidemisk sykdom slo plutselig ned på noen mennesker i trakten og blant dem som ble meget syk var den unge glade sangerinnen. Hun ble i hast ført til sykehjemmet i soknet og derfra i ambulanse til et større sykehus, men hun fikk hjemlov til Guds stad på reisen. De som fulgte henne, berettet at hun forsøkte å synge yndligssangen. «Å, det skal bli herlig for meg», men halsen hadde svulmet og kreftene avtok. Det siste hun hvisket var et stadig gjentatt: «Jeg er så lykkelig». Det sønderbrutte kar var lagt, redningens jubel omga henne og til det store møtet med Frelseren begav hun seg. Når hennes støv ble ført til hvile på kirkegården på skogsåsen, var vel sorgen stor, men ennå større gleden over Kristi seier og dødens nederlag. Det var skimmer over sangen og vitnesbyrdet ved graven og håpets lys stråler over hennes hvilested.

Slik kan Herren ennå i dag omvende et menneske.

Mer om loven og dens hensikt

Av Rosenius

Loven er hellig som Gud er hellig

Alt Guds lov er med hensyn til innholdet to slags ord: lov og evangelium. Forsto vi disse rett, så forsto vi alt Guds ord. For det finnes ikke noe Guds ord som uttrykker Guds vilje og råd til vår salighet som ikke hører til et av disse to slags Guds ord.

Til loven hører alt det Guds ord som lærer hva vi skal være og gjøre, alt det Guds ord som krever noe av oss, enten det nå er indre egenskaper eller ytre gjerninger. For Guds lov krever hele mennesket, også det innerste i dets vesen, hjertet, tankene og alle ønsker. Derfor sier ikke budet: Hånden, foten, tungen skal gjøre dette og la være å gjøre dette. Men budet sier: Du, du. Det taler til hele mennesket.

La oss f. eks. bare ta det første bud. Hvorledes krever ikke det hele hjertet, hele sjelen og alle kreftene og all vår hu (Luk. 10, 27). Tenk over hva det betyr: Vi skal elske og frykte Gud over alle ting og forlate oss på ham alene. Det at jeg skal frykte og elske Gud *over alle ting*, vil si at jeg ikke må være kjædelig sikker og likegyldig om Gud og min sjel. Jeg må ikke synde lettsindig, men frykte således for Gud at jeg heller lider alt, ja selv døden, enn at jeg synder mot Gud. Jeg våker og kjemper mot synden med alvor, nidkjærhet og kraft. Ikke slik at jeg den ene stunden våker, ber og kjemper, og så i den andre følger fristelsen. Men jeg skal alltid våke, be og kjempe.

Det at jeg elsker Gud over alle ting, betyr

at jeg ikke må være lunken overfor Gud, ikke være treg eller ikke ha lyst til bønne, men omgås med Gud med den aller største lyst og glede. Jeg tenker på ham framfor alt, taler om ham og av kjærlighet til ham gjør alt det han vil, og mer enn gjerne tåler alt det han lar komme over meg. For alt gjør en for den en elsker. Å ha full tillit til ham fordrer en sann tro og fortrøstning til ham. Og det utelukker all fortrøstning til meg selv og alt det skapte, forbyr all selvtilfredshet og egenkjærlighet, likeså all mistillit og alle slags hedenske bekymringer og tvil.

Kort sagt: Om du gjennomgår alle Guds bud, krever de ikke en eller annen gjerning eller et eller annet lem, men de krever hele mennesket. Derfor kan Jesus i Matt. 5 si at den som bare er vred på sin neste, står for Gud som en manndraper, og den som bare ser på en kvinne for å begjære henne, dømmes av Gud på like fot med en horkarl.

Av dette fremgår nå for det første at Guds lov ikke bare forlanger gjerninger, men at den framfor alt krever vårt indre, krever en god indre tilstand, gode indre egenskaper og sier hva og hvordan vi skal være. Under loven hører også de ord som taler om vår sinnsstemning og våre egenskaper. Når jeg straffes for lunkenhet, treghet til å lese Ordet, hovmot, egenkjærlighet m.m., så er det av loven jeg straffes.

Men ikke bare det, dette med sinnet, hjertet, er til og med det viktigste, det som Gud framfor alt krever. Om jeg altså lever nokså korrekt utvortes, gjør ganske meget godt og avholder meg fra meget ondt, men har tanker og begjær som «strider mot sjelen», så er jeg av Gud dømt på like linje med dem som i gjerning gjør de samme syndene. Om jeg gjør det gode bare av tvang på grunn av lovens trusler og løfter, gjør jeg ikke en eneste gjerning som er god for Gud. Slik er Gud, og slik er hans hellige lov. For Guds lov er ikke noe annet enn Guds hellighet, Guds natur og vilje uttrykt i ord.

Slik som han selv er, vil han at vi skal være. Det han selv elsker, vil han at vi skal elske. Det han selv hater, vil han at vi skal hate. Som han ikke kan forlikes og tåle synden, vil han vi skal være overfor den. Derfor fremstiller han seg som eksempel for oss, og krever at vi skal være hellige og fullkomne som han. «Vær hellig, for jeg er hellig» (3. Mos. 19, 9). Og Jesus sier: «Vær fullkomne, som eders himmelske Far er fullkommen» (Matt. 5, 48).

Akk, hvor dumme de er som sier: Gud kan ikke kreve mer av oss enn vi makter! De ord vi har sitert her, er sannelig tydelige nok. Hvis ikke Gud krever mer av oss enn vi makter, ble nok ikke noen munn lukket og hele verden skyldig for Gud (Rom. 3, 19). Da behøvede heller ikke Jesus lide døden for oss.

Så litt om lovens egentlige hensikt og mening, hvordan den brukes rett og urett.

Den skal løse opp vantros-knuter, og en tar imot den med varsomhet. Men her skilles de rette og falske kristne til stadighet. Hva er da lovens egentlige mening, hensikt og stilling?

Paulus sier: «Men vi vet at alt det som loven sier, det taler den til dem som har loven, forat hver munn skal lukkes og hele verden bli skyldig for Gud, idet intet kjød kan bli rettferdig for ham med lovgjerninger; for ved loven kommer syndens erkjennelse» (Rom. 3, 19-20).

Her behøver vi ikke noen fortolkningskunster, men vi kan bare ta ordene som de står. For det er apostelens mening her å tale om lovens hensikt. Her er det nå avgjort at Guds mening og hensikt med loven er ikke at verden skal bli from, salig og rettferdig ved den, men bli skyldig. Hver munn skal lukkes, intet kjød, dvs. intet menneske kan bli rettferdig ved lovgjerninger. For ved loven kommer syndens erkjennelse.

Enda et sted: Loven kom til akkurat i den hensikt at synden skulle bli stor, men hvor

Så kravet åt lova skulle verta fullnøgt i oss

(Rom. 8, 1-4). Av Amund Lid

Dette ordet frå Rom. 8 høyrer me ofte, både i skrift og tale, blir tillagt andre bibelske sanningar enn det ordet tyder i denne sammenheng. Mange av oss som forkynner Ordet har nok kome i skade for det. Likevel trur eg det har blitt til velsigning for mange.

Noken meiner og har gitt uttrykk for at det blir falsk og villførande forkynning. Men kan ei bibelsk sanning, som er vel fundert andre stader i Bibelen, bli det ved å koma i skade for å knytta det til eit Guds ord som i sin samanheng talar om noko anna?

Men det er mykje viktig at me les og forkynner Ordet med den tyding og den samanheng det står i Bibelen. Derfor vil me prøva seia litt om det me ser i dette ordet, og etter fatig evne prøver å forkynna.

Kapitel åtte tek til slik: Så finst det då inga fordøming for dei som er i Kristus Jesus. Dette er ein slutning apostelen dreg av det han tidlegare har sagt i brevet, og serleg i kap. sju. I vers 4 står det: Såleis, mine brør, døydde de og frå lova ved Kristi lekam, av di de skulle høyra ein annan til — han som sto opp frå dei døde, så de kan bera frukt for Gud. Etter så å ha vist at lova, på grunn av vårt kjøt, er makteslaus i kampen mot vårt kjøt (7-13) og til helliggjørelse (14-23), kjem apostelen med dette hjartesukket: *Eg arme menneske! Kven skal fria meg frå denne dødens lekam?* Og i dette hjartesukket vil nok alle som lever med Gud kjenna seg att. Så svarar apostelen sjølv: Gud vere takk ved Jesus Kristus.

Av dette dreg han så slutningen: Så er

der då inga fordøming for den som er i Kristus Jesus. Grunnen til det angir han så i vers to: For livsens Ande har i Kristus Jesus gjort meg fri frå synda og døden si lov.

Synda og døden si lov, som han her talar om, då tenkjer han på den lov han er underlagt ved synda og syndenatura som bur i hans kjøt — kalla det gamle menneske. Det han talar om i kap. 7, 23, og elles vitnar om i kap. 7 om sine bitre erfaringar og nederlag i kampen imot ved hjelp av lova. Han vitnar at han var kjøtleg, seld under synda, ein fange under syndelova, eg arme elendige menneske.

Dette er han nå død bort frå, og løyst i frå, ved Kristi lekam og død. (Rom. 7, 4-6) og han er komen inn under ei ny livslov — ei åndslov som høyrer Kristi rike til. Kristus bur og lever i han (Gal. 2, 20), eit nytt liv er født i han ved Kristus — det me kallar det nye menneske, og han er komen inn under ei ny lov: *Lova åt livets ånd*. I kap. 7, 22 atlar han om *mitt indre menneske*, som har si glede i Guds lov. Det er eit nytt menneske som er født av Gud ved Kristus, med ei ny Ånd og eit nytt sinn, som er Kristi Ånd og sinn (1. Kor. 2, 16). Det er om dette sinn, eller dette nye menneske, hjå den som lever i Kristus at Johannes skriv: Kvar den som er fødd av Gud, gjer ikkje synd, av di hans sæde vert verande i han, og han kan ikkje synda, av di han er fødd av Gud (1. Johs. brev 3, 9).

Dette Jesu sinnelag kjem til syne hjå Jesus på krossen då han sa: Fader, forlat dei, for dei veit ikkje kva dei gjer! Det same sinn finn me att hjå Stefanus då han blei steina, han ba og sa: Herre Jesus, tak imot mi ånd! Så seig han i kne og ropte høgt: Herre, tilrekna dei ikkje denne synda! (Ap.gj. 7, 59-60). Det same sinn kjem også tilsyne hjå Paulus då han vitnar: Eg seier sanning i Kristus, eg lyg ikkje, samvitet mitt vitnar med

synden ble stor, ble nåden enda større. (Rom. 5, 20). Etter Rosenius: Veiledning til Fred.

Meir på side 107.

meg i den heilage Ande, at eg i hjarta mitt ber ei stor sorg og ein verk som aldri tryt. For eg skulle ynskja at eg sjølv var banstøytt bort frå Kristus for brørne mine, frendane mine etter kjøtet. (Rom. 9, 1-

Årsaka til dette angir han så i vers 3 : For det som var umogeleg for lova av di ho var maktlaus på grunn av kjøtet, *det gjorde Gud*, då han sende sin eigen Son i syndigt kjøts likning og for synda si skuld og fordømde synda i kjøtet, så kravet åt lova skulle verta fullnøgt i oss, me som ikkje ferdast etter kjøtet, men etter Anden.

Når det her står at lova sitt krav er oppfylt i oss, så gjeld det ikkje vårt naturlege menneske — kjøtet, men det gjeld det nye sinn eller det nye menneske i oss. For dei som er i Kristus og ferdast etter Anden, er lova sitt krav oppfylt og der er ingen fordøming.

Hjå den som er i Kristus er der to ulike sinn, to ulike naturer, to ulike menneske, som står imot kvarandre. Ferdast i Anden, så skal de ikkje fullføra kjøtet si lyst ! For kjøtet er huga tvert imot Anden, og Anden imot kjøtet. Dei står imot kvarandre, så de skal ikkje gjera det som de vil, seier Guds ord (Gal. 5, 16-17). Og Guds ord formanar oss til å stilla våre lemer til teneste for det nye menneske, då blir det til rettferd. Synda har ikkje lenger noko krav på oss, heller ikkje lova, me høyrer Jesus til og tener på ny vis etter Anden (Rom. 7, 4-6). Dei som er i kjøtet, let kjøtet råda og trår etter det som høyrer kjøtet til, og det er død, det vil ikkje lyda Guds lov og kan det ikkje heller for det er fiende av Gud, og dei som er i kjøtet kan aldri tekkjast Gud. Den derimot som er i Kristus, han let Anden råda og trår etter det som høyrer Anden til, og han høyrer Kristus til.

Du skal få leva under det nye livet si Ånds-lov. Og brukar du det som er deg gitt av Jesus i kampen mot synda, vil du sigrå, slik at den ikkje lenger får rå over deg. Og ved Anden og evangeliet om Jesus, som bur i deg, vil Jesus også bli deg til helliggjørelse.

Paulus seier at Det er Guds verk at me er i Kristus, og at det er Jesus som er vorte oss til rettferd for Gud og til helliggjørelse. (1. Kor. 1, 30).

Så vil eg vona og be at når du les dette, som eg ovanfor har skrive med få ord, kan sjå vårt syn eller skyn på Kristi løyndom.

Mel. : Jeg gikk så ensom borte fra Jesus

*I Jesu navnet har jeg frelse funnet.
I Jesu navn har sjelen funnet fred,
ti Jesus han har freden til meg vunnet.
Han sier selv jeg er din fred.*

K o r

*Det frelse er i Jesus kjær,
for alle syndere på jord.
Han skylden bar, og lydig var.
Han for oss loven oppfylt har.*

*Visst føler jeg min synd og skam og brøde,
jeg vet jeg skyldig er til dom og død.
Jeg daglig tvil og fristelser får møte,
og det er mørke sorg og nød.*

*Han omsorg har for sine her på ferden,
den store trøst og sannhet for min sjel.
Han vet vi ferdes i en syndig verden,
han gikk her selv i lydighet.*

*Han daglig treder frem for oss i himlen,
ja hver en stund han står i syndres sted.
Han ser fra himlen ned i folkevrimlen,
og hvisker stille : Jeg er med.*

*Tenk han har omsorg og for våre kjære,
som går så blinde, fattige på jord.
Han selv har sagt han byrdene vil bære,
og vise dem sin rikdom stor.*

RAGNA BRENTØY

VI ANBEFALER FØLGENDE BØKER

Rasmussen, Niels Ove :
Den karismatiske vekkelse —
pinse på ny?
Lunde. Poc. kr. 14,00.

Andersen, Øyvind :
Åndsdåp og åndsfylde.
Lundes småskrifter.
Lunde. kr. 3,00.

ARBEIDAR- OG LEIARMØTE FOR
NORSK LUTH. LEKMANNSMISJON

Styret skipar til eit møte for styret og arbeidarane i misjonen på Avaldsnes 6. — 8. desember. Leiarane er også velkomne til å vera med på møtet.

Det blir samling på Avaldsnes bedehus kl. 18.00 fredag den 6. desember.

Program : Fredag kl. 20.00 blir det møte på bedehuset ved Linkjendal.

Lørdag 7. des. : Kl. 9.00 Bibeltide ved Hjorthaug, over emne: Vårt heilage kall. Kl. 11.00 talar Amund Lid over emne: Kom ihug førarane dykkar - og fylg så etter deira tru. Kl. 17.00 talar Ole Brandal over emne: Talentane, korleis forvalta dei? Kl. 20.00 Ofentleg møte ved Nygård. *Søndag kl. 11.00:* Då talar Odd Dyrøy over emne: For me ferdest i tru, ikkje i syn.

Det er gildt om så mange som mogeleg av leiarane kunne vera med oss på møtet, og de som kjem ver gild å sei frå om det til Karl Hjelmås, 4262 Avaldsnes, helst innan 1. des.

Styret.

Loven gjør synden levende

Framhald fra side 105

«At loven bare gjør meg syndig og skyldig, mente jeg ikke. Jeg mente at når jeg bare la meg loven alvorlig på hjertet, så måtte vel synden en gang ta slutt og forbrennes i ilden. Jeg mente at loven kom til forat synden skulle bli enda større. Men så må vel all denne synd bety at syndenøden, snderorgen og angeren blir større? Ikke sånn at synden i meg blir verre, men den må vel ved budet bli mindre og den fromme anger bli større?»

Ja, det kan man synes, men hør her hva apostelen sier i Rom. 7, 7—11: « — for begjærligheten kjente jeg ikke dersom ikke loven hadde sagt: Du skal ikke begjære. Men synden tok anledning av budet og virket alskens begjærlighet i meg; for uten lov er synden død. Jeg levde en tid uten lov, men da budet kom, ble synden levende igjen, jeg derimot døde; og budet som var til liv, det ble funnet å være meg til død; for synden tok anledning av budet og dåret og drepte meg ved det.»

Her er jo ordene ganske tydelige og avgjørende. For Paulus sier uttrykkelig at synden tar anledning av budet og vekker all slags begjærlighet, videre at uten lov er synden død, dvs. det indre begjær til det onde. Denne egentlige synd er da mer stille og skjult når den er mer fri og uhindret enn når loven gjør motstand mot den. Når synden er fri og uhindret av loven, da er det indre begjær mer slumrende. Men når loven kommer og gjør motstand, da reiser den indre, skjulte motstand seg til kamp og blir derfor mer virksom og naturligvis også mer synlig. Det er som når en nekter et ulydig barn å følge dets vilje, og som når en setter demning for en elv. Da vil den sprengte på og flyte over. Slik er det med synden og loven.

Paulus går mot den tanken at loven skulle ha den kraft at den skulle kunne dempe begjæret, gjøre viljen, hjertet og lysten god. Han

sier tvert imot at begjæret blir større, jo mer loven forbyr den.

Men nå vil Gud først og fremst ha vårt indre godt og hellig, at vi skal ha kjærlighet og lyst til det gode. Det er selve betingelsen, livet og sjelen i enhver god gjerning, for der det ikke er lyst og kjærlighet til det gode, der havner Gud alt godt. For Gud ser til hjertet.

Og når nå hjertet er blitt verre, så er den egentlige synd blitt verre. Men hva er det at en ofrer en hånd eller fot til Gud, men gir lysten og synden *hjertet*? Hva er det annet enn å g iGud skallet og synden kjernen?

Til dette kommer også en annen synd som ikke engang fantes før budet kom, nemlig at en blir lei og bitter av loven, sukker av den hellige og gode tuktemester som om det skulle være en undertrykker, og knurrer over Gud selv som har gitt loven. Om nå Gud bare ikke hadde gitt oss en slik lov, sier en Hvorfor skulle Gud forby oss det og det? Dette er toppen av alt det onde. Man har ikke bare lyst til det onde, men føler bitterhet mot Gud og hans hellige lov.

Hver oppriktig kristen vil kunne vitne om at synden vokser i hjertet når budet vil hindre den. Han ble vakt opp av syndesønnen til dyp bekymring for sin sjel og omvendte seg i dypeste alvor. Budet truet og straffet, og han gjorde de varmeste løfter om å bli annerledes. Men da, nettopp da ble han mer ulykkelig enn noensinne før. Aldri hadde synden plaget ham som nå, aldri hadde den rast slik i hans indre som nå. Da ramler den fromheten en har, den fromheten en har arbeidet på i årevis,

som en dam bryter sammen under vannflommen. Hans rettferdighet er forstyrret. Han synder som aldri før. Han sukker og ber, han reiser seg, men faller igjen. Han står der naken som et fortvilet vitne til all den jammerlige forstyrrelse som hverken kløkt eller visdom, ja selv ikke Gud kan hindre. Det var jo den som bevirket denne forstyrrelsen.

Hva skal vi da si? At loven er synd? — Langt ifra. Men jeg kjente ikke synden uten ved loven. For begjæret kjente jeg ikke, hvis ikke loven hadde sagt: Du skal ikke begjære.

Legg merke til det Paulus sier: «Jeg er solgt under synden, for hva jeg gjørä vet jeg ikke, for jeg gjør ikke detsom jeg vil, men det som jeg hater, det gjør jeg.» Det er nettopp dette man skal lære. Og lærer man det ikke grundig nok ved Ordet, som forutsier dette, så må man lære det ved erfaring. Hadde Peter like grundig trodd Jesu ord om sin svakhet, som han erfarte den få timer etter at han hadde fornektet sin Herre og Frelser, hadde han unngått den smertelige erfaring, da han måtte gå ut og «gråte bitterlig».

Å, hvor vanskelig det er og hvor mange smertelige erfaringer et menneske må gjøre før en blir så ydmyket og avkledd, så overbevist om sin fortapte tilstand at han ikke forsøker å frelse seg selv eller i det minste hjelpe til med det. Men så lenge han ennå tror han kan bli eller gjøre noe, får ikke Jesus være Frelser alene for ham. Og så lenge må han bli under lovens åk, uten å bli hjulpet og ulykkelig, helt til han utmattet segner under byrden, oppgir tilliten til alle sine anstrengelser og faller som død ned for Jesu føtter. Da først blir det bedre med ham.

Etter Rosenius: Veiledning til fred.